

מדיניות הענישה בעבירות נשק ומטעני חבלה

לאחרונה פורסמה הנחייה חדשה של פרקליט המדינה (הנחייה מספר 9.16) שמטרתה לפרט ולהסביר את מדיניות הענישה בעבירות נשק ומטעני חבלה לאור חומרתן, הנזק הרב שנגרם בגין שימוש לא חוקי בנשק והאינטרס הציבורי למיגור התופעה.

העונשים המוטלים כיום בבתי המשפט על עבירות נשק, אינם הולמים את חומרת העבירות, לסיכון שנשקף מהן ולאינטרס הציבורי. משום כן החליטה הפרקליטות להעלות את רמת הענישה הנהוגה בעבירות נשק (ראו הנחיית פרקליט המדינה מספר 9.16). ההנחיות החדשות נגזרות מפסיקות בית המשפט העליון על הצד המחמיר.

הענישה הקבועה בחוק העונשין בעבירות נשק ומטעני חבלה

עבירות נשק לפי חוק העונשין - חוק העונשין, התשל"ז-1977, מפרט בסעיף 144 את עבירות הנשק וקובע כך:

הרוכש או המחזיק נשק בלא רשות, דינו 7 שנות מאסר.

הנושא או מוביל נשק בלא רשות, דינו 10 שנות מאסר.

המייצר, מייבא או מייצא נשק, דינו 15 שנות מאסר.

מוכר נשק שרשאי למוכרו אך מכר לאדם שאינו רשאי להחזיקו, דינו 15 שנות מאסר.

חוק המאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג-2003, קובע בסעיף 3 כי עונשו של אדם שביצע עבירת נשק במסגרת ארגון פשיעה הוא כפול.

חוק המאבק בטרור - בחודש נובמבר 2016 נכנס לתוקף חוק המאבק בטרור וסעיף 30 בו קובע כך:

המחזיק, רוכש, מוכר, מייצר, מתקן, מייבא, מייצא, מוביל, מתווך, מפיץ או עושה עסקה אחרת בנשק במטרה לקדם פעילות של ארגון טרור, בין אם בתמורה ובין אם לא בתמורה, דינו 20 שנות מאסר או קנס פי 10 הקבוע בחוק העונשין.

אם ביצע אחד מדברים אלה בנשק כימי, ביולוגי או רדיואקטיבי, דינו 25 שנות מאסר או קנס פי 20 מהקבוע בחוק העונשין.

אם נעשתה פעולה או עסקה כשאחד הצדדים הוא ארגון טרור או חבר בארגון טרור, היא עונה על סעיף א'.

אין זה משנה אם הפעולה או העסקה כווננו לביצוע מעשה טרור.

מדיניות הענישה החדשה של פרקליטות המדינה

מדיניות התביעה מתחשבת במהות עבירת הנשק, סוג הנשק, תכלית ההחזקה שלו, השימוש שנעשה בו, מי הוא הנאשם וכך הלאה. הפרקליטות סבורה כי נקודת המוצא על ענישת עבירות נשק צריכה להיות עונש מאסר בפועל, גם אם זו פעם ראשונה שביצע הנאשם עבירת נשק. לכן קבעה התביעה כי השינוי להלן על מדיניות הענישה על עבירת נשק היא דרישה למאסר בפועל.

מדיניות ענישה זו תתחשב בסוג כלי הנשק, כאשר חומרת הענישה היא מהקל אל הכבד: תחמושת ללא נשק (כדורי אקדח, למשל), בקבוק תבערה, אקדח, רובה או תת מקלע, מטען חבלה עם מנגנון הפעלה שיגרום לפיצוץ.

לפי התביעה, כרגע לא מופיע בחוק העונשין "מתחם מוצא", שמתווה את שיקול הדעת של התביעה בקביעת עמדתה העונשית. אין התייחסות פרטנית לכל עבירה ועבירה ורף העבירה נקבע בהגדרתה הפשוטה, ללא התחשבות בנסיבות מחמירות. משום כך קבעה הפרקליטות מתחם מוצא שיקבע את מתחם העונש ההולם, כהוראת חוק העונשין על הבניית ענישה. נסיבות מחמירות יצדיקו את רף הענישה הגבוה. עיקרי מתחם המוצא:

- עבירה בודדת - כלי נשק ומטען חומר נפץ בודד לעומת כמה כלי נשק או כמה חומרי נפץ.
- הוראות אלה לא יחולו על קטינים.
- הוראות אלה יחולו גם במסגרת הסדרי טיעון.
- באישור פרקליט המחוז ניתן לחרוג ממתחמי המוצא בנסיבות חריגות.

עיקרי מתחם המוצא החדש על עבירות הנשק

להלן עיקרי מתחם המוצא על עבירות נשק הקובעות רף מאסר בפועל (נוסף על הטלת קנס וחילוט):

החזקת נשק:

- מתחם המוצא קובע את תקופות המאסר על עבירת החזקת נשק שלא כדין:
- החזקת תחמושת - 6 חודשי מאסר בעבודות שירות עד 6 חודשי מאסר בפועל, תלוי בכמות התחמושת שהוחזקה.
- החזקת בקבוק תבערה - 6-18 חודשי מאסר בפועל.
- החזקת אקדח - 1-3 שנות מאסר בפועל.
- החזקת רובה או תת מקלע - 2-4 שנות מאסר בפועל.
- החזקת מטען חבלה - 3-7 שנות מאסר בפועל.

יצוין כי במסמך מציינת הפרקליטות שהיא רואה חומרה יתרה עבירות הקשורות למטען חבלה, ייצור, החזקתו, הובלתו, העברתו לאחר (הן אם בתשלום והן אם לא בתשלום) וכל שימוש אחר בו. זאת כי מטען חבלה נועד למטרה התקפית, לאיים על אחר, לפגוע בו או ברכושו, תוך סיכון חפים מפשע.

נשיאת נשק:

הרשעת אדם בנשיאת נשק חמורה מאשר החזקתו. לכן מתחם המוצא קובע רף ענישה חמור יותר על עבירת נשק זו:

- נשיאת תחמושת - 6 חודשי מאסר בעבודות שירות עד 8 חודשי מאסר בפועל, תלוי בכמות הנשק שהובלה.
- נשיאת בקבוק תבערה - 7-21 חודשי מאסר בפועל.
- נשיאת אקדח - 1.5-4 שנות מאסר בפועל.
- נשיאת רובה או תת מקלע - 2.5-5 שנות מאסר בפועל.
- נשיאת מטען חבלה - 3.5-8.5 שנות מאסר.

□ **סחר בנשק:**

עבירת סחר בנשק מצויה במדרג החומרה הגבוה ביותר, כי לסוחר אין שליטה על השימוש שנעשה בנשק לאחר מכירתו:

- סחר בתחמושת - 6 חודשי מאסר בעבודות שירות עד 12 חודשי מאסר בפועל, תלוי בכמות הנשק שנסחרה.
- סחר בבקבוק תבערה - 10-30 חודשי מאסר בפועל.
- סחר באקדח - 2-6 שנות מאסר בפועל.
- סחר ברובה או תת מקלע - 3-7 שנות מאסר בפועל.
- סחר במטען חבלה - 5-11 שנות מאסר.

□ **הקריטריונים שיילקחו בחשבון בקביעת העונש הם:**

- מאפייני הנשק, כמות כלי הנשק, האם היה טעון או לא, המיקום שבו הוחזק והאם דבר זה נעשה על רקע סכסוך פעיל או תוכנית להשתמש בו.
- **נסיבות מחמירות** - עבירת הנשק התבצע מתוך מניע אידאולוגי או עבירת ביטחון; כדי לפגוע בעובד ציבור; כדי לפגוע בבן זוג, קטין, חסר ישע או זקן; התבצעה על ידי שוטר, חייל או בעל היתר לנשיאת נשק, תוך ניצול תפקידו לביצוע העבירה; התבצעה במסגרת פעילות של ארגון פשיעה.
- **נסיבות מקלות** - הנשק הוחזק למטרת אספנות ללא קשר לפעילות עבריינית; התחמושת נותרה בידי האדם לאחר נסיבות מסוימות כשירות מילואים; הגנה עצמית אם הוכח שהיה איום ממשי על המחזיק בנשק.
- ההנחיות החדשות מיושמות בהנחיית הפרקליטות, בהתאם להוראת סימן א'1 של חוק העונשין, התשל"ז-1977, הדן בהבניית שיקול דעת שיפוטי בענישה.

□ **זמנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירות נשק?**

במידה וזמנת לחקירה במשטרה או שהוגש נגדך כתב אישום בעבירות נשק, בין שמדובר בעבירת נשיאת נשק ללא רשות, מכירה

נשק, סחר בנשק או ייצור נשק, אל תקל ראש בדבר שכן מדיניות הענישה הנהוגה הינה החמרה משמעותית עם מבצע העבירה בעקבות התגברות תופעות האלימות בחברה והחשש כי ענישה מקלה תגרום להעברת מסר שלילי לעבריינים פוטנציאליים המיועדים לבצע עבירות מאותו הסוג.

בכל מקרה בו אתה מוצא את עצמך חשוד או נאשם בעבירות נשק, עליך להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה הבקיא ברזי החקיקה והפסיקה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. יש לבדוק בזירות את עבודת המשטרה, לבדוק את אמינות המתלונן ולוודא היטב מהו סעיף העבירה שבו אתה מואשם ומה משמעותו. כדאי לדעת ששינוי סעיף יכול להיות קריטי למהלך המשפט ולתוצאות המתקבלות בו. הזכות לקבל ייעוץ משפטי ניתנת בכל שלב של ההליך הפלילי וכדאי לנצל החל מהשלב הראשון - החקירה במשטרה. בשלב זה יש כללים ברורים של 'עשה ואל תעשה', משום שאף שגיאה קלה מצד העצור עלולה להיות בעלת השלכות רציניות להמשך ההליך.

המשפט הפלילי הוא ענף משפטי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, לכן היועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות נשק ומטעני חבלה מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזמנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירות נשק, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.